

vilde blive foranlediget ved det Ændringsforslag, der var stillet af et enkelt Medlem (C. W. Nyholm), thi saa vilde man muligvis forhandle om en Arbeidsparagraf. Det var ikke Forsudsætningen, at man vilde tage en Arbeidsparagraf, naar vi vilde gjøre det Andet; det beder jeg det ærede Medlem lægge meget nøie Mærke til. (Brøberg: Jeg sagde kun: et Forsøg.) Det kommer jeg netop til. Dernæst fortsatte det ærede Medlem saaledes; at han meget vilde have ønsket, at der dog var gjort et Forsøg i den af ham omtalte Retning, men jeg hævder, at et saadant Forsøg, og det et meget fyldigt Forsøg, netop er gjort. Der er nemlig paa den ene Side af os tilbuddet, at man fra den anden Side kunde gjøre omtrent en hvilken-somhelst Forandring, man vilde, i Arbeidsparagrafen, naar man blot gav det, der var Hovedhensigten, klæffelig Arbeide til Arbeiderne. Man kunde ikke alene omforme og ændre Paragrafen i enhver Retning, i alle mulige fornuftige Retninger kan jeg tilføie, man kunde ikke blot udflyde Arbeider, som man maatte have principiell Indvending imod, men man kunde endog indflyde aldeles nye Arbeider, som man fra den anden Side maatte have særlig Interesse for, og samtidig med, at man stillede sig saa medgjørlig overfor Arbeidsparagrafen, vilde man blot forlange en lignende Indrømmelse fra den anden Side overfor Gaveparagrafen. Man tilbød at ville forhandle paa et Grundlag, der i Formen vel vedligeholdte Paragrafen som Laaneparagraf, medens man ved at give en længere Henstand for Tilbagebetalingen af de hvede, og vel at mærke rentefri Laan, tillige vilde give under visse Omstændigheder Finansministeren en Bemyndigelse til at give yderligere Henstand, og endelig var man villig til at indføre i Loven; at naar det viste sig, at Tilbagebetalingen kunde foranledige større Vanskeligheder for vedkommende Kommune, der kunde finde en hel eller delvis Eftergivelse af Laanet Sted ved en af Rigsdagen vedtagne Lov. Formelt blev det altsaa en Laaneparagraf, men i Virkeligheden kunde det blive en Gaveparagraf. Saa imødekommende var man fra vor Side, og jeg tror, at det med Rette kan hævdes, at der netop i den af det ærede Medlem omtalte Retning er gjort et Forsøg, og ikke blot et Forsøg, men et fyldigt, et alvorligt Forsøg paa og saa ad den Vej at komme til en Overenskomst, at komme til et Resultat, der kunde gjøre noget virkeligt Nyttigt og Godt for Arbeiderstanden i den Stilling, som vi Alle erkjende nu efter den uheldige Situation kan være trykket. Jeg har blot villet

tillade mig dels at medlægge en Indsigelse, dels udtale nogle forklarende Bemærkninger, som jeg ikke tvivler om, at det ærede Medlem vil overveie. og hvis han ikke bestemt veed, at de ere urigtige, vil han sikkert forandre sit Standpunkt i saa Henseende.

Formanden: Den ærede 7de Lands- thingsmand for 1ste Kredts har Ordet — jeg haaber for en kort Bemærkning; thi ellers skulde et andet Medlem have haft Ordet.

Brøberg: Det har været mig meget kjært at høre det sidste ærede Medlem udtale sig; thi jeg har kjendt ham i mange eller længere Tider, og vi have i mange Retninger en vis Sympathi sammen — det tør jeg sige — og paa dette Punkt tror jeg egentlig heller ikke at Sympathien just ganske har feilet. Jeg har med største Fornøielse strax i sin Tid læst det Forslag, han stillede, og jeg saa ganske vist deri ogsaa et Forsøg paa at gaa i den mere bestemte af mig anthydede Retning; men jeg vil ganske ærlig og aabent udtale, at det forekommer mig, som om han vel nærede det samme Dufte som jeg, men dog ikke har dristet sig til fuldt ud klart at fremsætte det, og at det var derfor, at det fremtom i den Form, som det nu er fket fra hans Side. Naar han havde udtalt sig om en længere Henstand, er det ganske vist Noget, som jeg kunde være fuldt enig med ham i. Det var min første Tanke, da jeg saae Loven, at et Lar vilde ikke være tilstrøffelig, at man maatte give Kommunerne 2—3 Lar, naar det skulde have Noget at betyde, at man gav dem Laan. Jeg skal blot slutte med den ganske korte Bemærkning, at det forekommer mig, at der er en temmelig stor Forskjel paa at stille et Forslag, der i det Formelle nærmer sig til det, som jeg har udtalt, og saa paa at stille et ganske klart, bestemt Forslag, der gaar ud paa det Forsøg, som jeg havde nævnet; thi det Formelle er dog ganske vist ikke ganske det Samme som det Klare. Det formelle Forslag skulde her gaa ud paa, at Kommunerne kunde, naar man senere fandt, at der var Anledning dertil, vente Eftergivelse af Laanene eller længere Henstand dermed, mit gif derimod ud paa, at det skulde være Noget, som Kommunerne bestemt kunde regne paa, at de ikke skulde tilbagebetale. Se, deri ligger egentlig Forskjellen mellem det ærede Medlem og mig.

Clausager: Det er kun nogle saa Bemærkninger, jeg agter at gjøre til det ærede 2det Medlem for 1ste Kredts (Carsten-